

РОЛЬ АДВОКАТА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Притульська Вікторія,

студентка групи БЗПск 22

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Статтею 6 Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод від 1950 р. декларується, що діяльність захисника включена до переліку мінімальних прав, якими наділяється людина, звинувачена у вчиненні кримінального правопорушення [4].

Стаття 11 Загальної декларації прав людини [4] і ст. 14 Міжнародного пакту про громадянські та політичні права [5] декларують, що будь-яка особа, яка підлягає переслідуванню в судовому порядку, має право захищати себе особисто або за допомогою вибраного нею захисника.

Забезпечення дотримання прав, свобод та інтересів особи під час здійснення кримінального провадження є важливою задачею адвоката, що закріплена Конституцією України в статті 59 як право особи на правову допомогу.

Законом України «Про приєднання України до Статуту Ради Європи» від 31 жовтня 1995 р., Україна ратифікувала Європейські конвенції, що регулюють права людини в кримінальному провадженні [2]. Крім того, 22 вересня 1995 р. Верховною Радою України прийнято Постанову «Про приведення законодавства України у відповідність із Європейськими конвенціями з питань кримінального судочинства» [3]. Як результат прийняття вищезазначених документів Україна здійснила судову реформу (2006 -2008 рр.).

Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02 червня 2016 року закріпив, що починаючи з 2019 року, за загальним правилом, лише адвокат здійснюватиме представництво іншої особи у будь-якій судовій інстанції [6].

Згідно ст. 6 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» від 5 липня 2012 р. [7], адвокатом може бути фізична особа, яка має повну вищу юридичну освіту, володіє державною мовою, має стаж роботи в галузі права не менше двох років, склала кваліфікаційний іспит, пройшла стажування, склала присягу адвоката України та отримала свідоцтво про право на зайняття адвокатською діяльністю.

Крім того в Законі України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» зазначено, що не може бути адвокатом особа яка має непогашену чи не зняту в установленому законом порядку судимість за вчинення тяжкого, особливо тяжкого злочину, а також злочину середньої тяжкості, за який призначено покарання у вигляді позбавлення волі; яка визнана судом недієздатною чи обмежено дієздатною; котра позбавлена права на зайняття адвокатською діяльністю – протягом двох років із дня прийняття рішення про припинення права на зайняття адвокатською діяльністю; яка звільнена з посади судді, прокурора, слідчого, нотаріуса, з державної служби або служби в органах місцевого самоврядування за порушення присяги, учинення корупційного правопорушення – протягом трьох років із дня такого звільнення [7].

Пунктом 5 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність захист визначено як вид адвокатської діяльності, щодо забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, виправданого, особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішується питання про їх застосування у кримінальному провадженні, особи, стосовно якої розглядається питання про видачу іноземній державі (екстрадицію), а також особи, яка

притягається до адміністративної відповідальності під час розгляду справи про адміністративне правопорушення» [7].

Постулатом кримінального права є положення про те, що захисник є самостійним у виборі засобів і тактики захисту (ст. 47 КПК України) [8].

Адвокатська діяльність, спрямована на захисту особи, тому включає наступні дії: вивчення матеріалів справи, аналіз законодавства, збір доказів, підготовка та подання клопотань, заяв, скарг, заперечень, будь-яких інших процесуальних документів, необхідних для досягнення бажаного для підзахисної особи (клієнта) правового результату.

Таким чином, роль адвоката в кримінальному провадженні полягає у діях, спрямованих на захист клієнта і отримання найкращого кінцевого результату для підзахисного.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Законом України «Про приєднання України до Статуту Ради Європи» від 31 жовтня 1995 р. Відомості Верховної Ради України офіційне видання від 19.09.1995 — 1995 р., № 38, стаття 287.
3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи //Офіційний вісник України – 1998 р., № 13, / № 32 від 23.08.2006/, с. 270.
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
5. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16 грудня 1966 року.
6. Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02.06.2016р. № 1401-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19#Text>.
7. Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» - URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

Науковий керівник Фастовець Наталія, кандидатка наук з державног управління, доцента, доцентка кафедри приватного та публічного права Інституту права та сучасних технологій Київського національного університету технологій та дизайну.

РОЛЬ АДВОКАТА У ГОСПОДАРЬКОМУ ПРОЦЕСІ

Антонюк Тарас,

студент групи БЗПск 22

Інституту права та сучасних технологій

Київського національного університету технологій та дизайну

Конституція України гарантує право на професійну правову допомогу. Право на захист від обвинувачення та надання правової допомоги по справах у судах та інших державних органах в Україні під час вирішення питань сфери господарського права, здійснюють, окрім юрисконсультів, що працюють на підприємствах і адвокати. Участь адвоката в судовому господарському процесі є юридичною дією і базується на відповідних правових нормах. Дії адвоката при розгляді справи в господарському процесі повинні здійснюватись від імені особи для досягнення найбільш вигідного для клієнта судового рішення та надання допомоги в реалізації